

Handout Liquid Commons

In 2021 overstroomde het Noordal vanwege de grote plensbui in juli van dat jaar. Naast het Noordal waren ook de Geul en Gulp de klos. De urgentie voor het bereiken van minder overlast van water bleek onverminderd groot.

Provincie, Waterschap Roer en Overmaas en gemeenten hebben in 2020 als regionale opdrachtgever voor een prijsvraag voor duurzaam landgebruik in Zuid-Limburg inzendingen beoordeeld. De inzending voor het Noordal, onder de naam Liquid Commons, van het bureau Rademacher&deVries en Natuurmonumenten won. De doelen van Liquid Commons zijn/waren:

- Voldoende waterberging om problemen qua afstroming in stedelijk gebied en natuurgebied te voorkomen.
- Landschapsbehoud en ontwikkeling (o.a. in gebruik)
- Verminderen stikstof afdracht naar grondwater tbv. beter water in de bronnen.
- Voorkomen effecten veranderd weertype door het beter benutten en vasthouden van regenwater in ondergrond en voorzieningen.
- Ontwikkeling van lokale producten voor Noorbeek (denk aan wijndorp Zuid-Limburg, lokaal vlees en natuur en landschapsproductie voor toerisme en recreatie).
- Zoeken naar combinaties van functies vanwege de beperkte beschikbare ruimte.

Met het winnen van de prijsvraag kreeg Natuurmonumenten de vraag tot uitvoering te komen namens de 3 organiserende overheden. Eind 2021 verkreeg Natuurmonumenten subsidie om daadwerkelijk te kunnen starten. In 2022 is de samenwerking met provincie, gemeente en waterschap uitgewerkt tot een intentieovereenkomst en projectvoorstel die op .. september 2023 zijn getekend. Dit initiatief is voor ondertekening in een bewonersavond gepresenteerd. In het projectplan zijn als doelen concreter voor het Noordal benoemd:

Voldoen aan de doelstellingen van behoud en ontwikkeling van de natuur in het Noordal, de Kaderrichtlijn Water en het voorkomen van droogte. Daarom dus ook het begrip “commons” – samenwerking als crux van het Project. De daarvan afgeleide subdoelen voor afzonderlijke partijen zijn:

- Gemeente : Het verbeteren van het stedelijk watersysteem en het verminderen van de overstorten van het vuilwaterafvoer op de Noor;
- Waterschap: Het bufferen, bergen en waar mogelijk infiltreren van het regenwater bovenstrooms om de Noor minder kwantitatief te belasten én het realiseren van buffering van een maatgevende bui in 25 jaar in een buffer bovenstrooms van Noorbeek;
- Natuurmonumenten: Het verbeteren van de kwaliteit van het natura 2000 gebied Noordal;
- LLTB en haar leden: Het bergen en langer vasthouden van regenwater op de landbouwpercelen van circa 10mm;
- Het opvangen en hergebruik van 80mm regenwater op de bebouwde percelen in Noorbeek als doel voor de bewoners in het gebied door inzet van gemeente, waterschap en natuurmonumenten.

Onderdeel van het projectplan was het instellen van een onderzoek om alle mogelijke maatregelen in het stroomgebied te inventariseren en door te rekenen op hun bijdrage aan het vasthouden van water en verminderen van overlast door droogte, het ontwikkelen van verschillende scenario's voor kansrijke uitvoering en het beoordelen van de scenario's door een multicriteria-analyse waarin zowel waterkwantiteit als andere factoren worden meegewogen. De stuurgroep van de initiatiefnemers zal vervolgens een voorkeur uitspreken over (delen van) de scenario's gericht op uitvoering en deze stimuleren dan wel zelf uitvoeren.

Tijdens de bewonersavond van 24 april 2025 zijn de geïnventariseerde mogelijke maatregelen, waarin de eerder door bewoners en anderen genoemde voorstellen zijn afgewogen/meegenomen, gepresenteerd en ook een aantal 'grote klappers' qua winst voor water geschetst. Inzicht is gegeven in de planning van uitvoering de komende tijd, waaronder de inrichting van een aanvullende buffer bij de Sint Maartensweg. Zie voor de presentaties de website via de QR code.

Alle vragen die gesteld zijn en betrekking hebben op het onderzoek en water zullen in een Q&A worden bijgehouden en aangevuld. Deze vraag en antwoordenlijst is ook op de website te vinden.

De tijdens de vorige bewonersavond gevraagde klankbordgroep heeft uitgesproken zelf voor het landelijk gebied rond Noorbeek een voorstel te willen maken, waarin ook maatregelen voor het beter vasthouden van water, zijn opgenomen. De initiatiefnemers ondersteunen deze aanpak en hebben opdracht gegeven de agrarische adviseurs daarbij te begeleiden.

Mochten er vragen zijn over het project dan kunt u die stellen door een mail te sturen aan: ?

Of contact op te nemen met 1 van de initiatiefnemers (zie website):